Po sledeh 5.500 let evropske zgodovine

Na tisočletja starem poselitvenem območju Globasnice najdemo pomembne sledi evropske preteklosti. Najdbe nas popeljejo od groba iz bronaste dobe in grške posode za pitje, ki je okoli leta 500 pr. n. št. pripadala nekemu knezu, do **daritvenega oltarja**, posvečenega starodavnemu keltskemu božanstvu **Jovenatu**. Po njem sta rimska cestna postojanka in dolina **Podjuna** dobili ime. Najdragocenejše najdbe izvirajo iz **obdobja preseljevanja ljudstev** in pričajo o razcvetu zgodnjega krščanstva (400–600 n. št.).

Mozaiki v petih barvah iz cerkva zgodnjekrščanskega romarskega središča na gori sv. Heme so v alpskem prostoru edinstveni. Motivi žerjavov, rac in drugih vodnih ptic ponazarjajo raj. Ohranjanje teh **mozaikov** (1978–1981) je omenjeno v romanu Nobelovega nagrajenca Petra Handkeja.

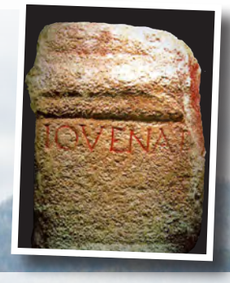

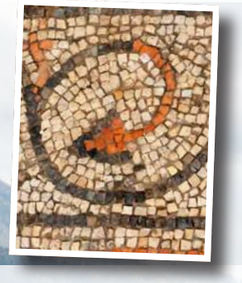

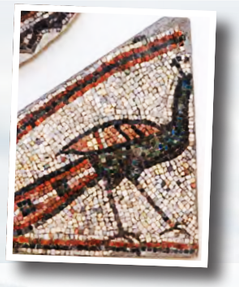

Posebnosti iz 6. stoletja

V Globasnici so **prvič v alpsko-jadranskem prostoru** izkopali pokopališče s 442 grobovi iz obdobja vladavine Vzhodnih Gotov (493–536). To odkritje je osvetlilo tudi polstoletno zgodovino Koroške. Izbor okostij je razstavljen na prvotni plasti zemlje. Na podlagi zgradbe okostja so pojasnjene razlike med žensko in moškim ter preoblikovanje lobanj, bolezni, poškodbe in pogrebni običaji. Nekateri Vzhodni Goti so svojim dojenčkom z obvezovanjem glave s povoji namerno preoblikovali lobanje v stolpasto obliko. Ta običaj so Vzhodni Goti prvotno prevzeli od mongolskega ljudstva Hunov na območju južne Rusije.
Gre za srečanje evropskih razsežnosti.

Prav tako je omembe vreden zgodnjekrščanski romarski kraj na gori sv. Heme. Najdbe iz **cerkvenega in romarskega središča** iz začetka 6. stoletja pričajo o vsakdanjemu življenju romarjev, o njihovi prehrani, nakitu, posodi ter čaščenju svetnikov.

Globasnica: Desetletja skrbnih arheoloških izkopavanj so na tem območju Podjune razkrila presenetljivo **kontinuiteto poselitve** ter potrdila ugotovitve zgodovinskih raziskav o zgodnji evropski zgodovini. Romarski muzej na podlagi najdb in rekonstrukcij arheoloških kontekstov predstavlja sočasno poselitev gore sv. Heme ter doline ob rimski cestni postojanki *Iuenna*. Tako muzej ponuja **edinstven vpogled** v manj znano obdobje **evropske zgodovine**.

Žerjav: Po izročilu antičnega naravoslovja so krščanski pisci v žerjavu videli simbol budnosti in čuta za skupnost. Medtem ko jata spi, žerjav straži s kamnom v krempljih. Žerjav je upodobljen tudi v grbu sedanjega koroškega škofa.

KÄRNTEN MUSEUM

ROMARSKI MUZEJ GLOBASNICA

www.koroska.museum

slv

Geschichtsverein HEMMABERG-JUENNA

Odpiralni čas
Vstopnina

Romarski muzej Globasnica
Globasnica 13, 9142 Globasnitz/Globasnica
+43 (0)664 6202391
globasnitz@kaernten.museum

Qualität KÄRNTEN

Sl.: Turistična regija Klopinjsko jezero – Južna Koroška – Labotska dolina, KSL Tourismus Marketing GmbH; pogled iz zraka na goro sv. Heme: km, MediaCreativ, podrobnosti mozaikov: Günter Jost
Spremembe pridržane! Stanje: 7/26

www.kaernten.museum

Zahvaljujemo se našim sponzorjem

kelag · Sparkasse · Sparkasse · Wiener Städtische · AK Kärnten · TILLY · TILLY

LAND KÄRNTEN
Kunst und Kultur

NA GORI SV. HEME

Izkopavanja in ohranitev zgodnjekrščanskega romarskega svetišča

Arheologinjam in arheologom je prvič v Srednji Evropi uspelo odkriti in znanstveno raziskati zgodnjekrščansko romarsko središče iz obdobja ok. 400–600 n. št. Ohranjene razvaline cerkva so vse leto prosto dostopne.

Pedagoški programi za otroke in šole: **www.kaernten.museum/schule**

Ugankarska pot z *romarsko značko* iz Globasnice je mogoča brez predhodne prijave v odpiralnem času muzeja.

1 PRVA CERKEV (ok. 400 n. št.)
Cerkev je služila krščanski skupnosti v naselju iz obdobja preseljevanja ljudstev na gori sv. Heme za bogoslužje in pokop privilegiranih oseb.

Dvojna cerkev katoliške rimske krščanske skupnosti

2a CERKEV ZA EVHARISTIČNO SLAVJE (ok. 510 n. št.)
Cerkev za katoliško bogoslužje je nekoč krasila največja površina zgodnjekrščanskih mozaikov na območju Vzhodnih Alp.

2b SPOMINSKA CERKEV (ok. 510 n. št.)
V tej sakralni stavbi so častili spomin na svetnika in njegove relikvije. Tu so podeljevali tudi sakrament birme.

2c KRSTNA KAPELA (ok. 510 n. št.)
Osmerokotnik je bil simbol nedelje, dneva Kristusovega vstajenja.

2d GROBNA KAPELA DONATORJEV (ok. 510 n. št.)
Donatorji cerkve so želeli biti pokopani v bližini posmrtnih ostankov mučenca, saj so ob vstajenju upali na njegovo pomoč.

---

3 ROMARSKA HIŠA
Obsegala je gospodarski prostor, kuhinjo in ogrevano jedilnico, kjer so se romarji lahko okrepčali.

Dvojna cerkev arijanske vzhodnogotske krščanske skupnosti

4a CERKEV ZA EVHARISTIČNO SLAVJE (ok. 510 n. št.)
V tej cerkvi so Vzhodni Goti obhajali arijansko bogoslužje. Oltarni prostor je krasil barvit talni mozaik. Pod oltarjem so bile shranjene relikvije.

4b KRSTILNICA (ok. 510 n. št.)
Arijanska krstilnica je bila prostorno zasnovana in je omogočala prostor za grobove številnih donatorjev.

---

5 PODRUŽNIČNA CERKEV SV. HEME IN DOROTEJE Romarska cerkev je bila zgrajena okoli leta 1500, leta 1698 pa so njeno dolžino podvojili. Šest oljnih slik prikazuje življenje sv. Heme.

6 DVE ROMARSKI HIŠI (ok. 510 n. št.)
Ena od romarskih hiš s talnim in stenskim ogrevanjem je prekrita s sodobno zaščitno konstrukcijo. Ob njej so postavljene informacijske table o posebnostih gore sv. Heme.

7 HIŠA KLERIKOV (ok. 510 n. št.)
Namenjena je bila osebju, ki je skrbelo za romarsko svetišče.

---

8 NAVADNA LIPA
Več kot 500 let stara navadna lipa (*Tilia platyphyllos*) je od leta 1955 zavarovana kot naravni spomenik kraja (ID Vö 29/Velikovec).

9 ROZALSKA VOTLINA
Zahodno od cerkve sv. Heme se po gozdni poti in stopnicah spustite v *Rozalsko votlino* do izvira in kapelice.

5 Romarska cerkev na gori sv. Heme izvira iz obdobja okoli leta 1500. Freske in oljna slika pripovedujejo o življenju in čudežu sv. Heme: leta 1601 je očim mladeniča pahnil s strme skale, ta pa je ostal nepoškodovan.

9 Votlina na gori sv. Heme ima v skalnem stropu odprtino, podobno veliki votlini sv. Rozalije v Palermu. Neki prošt je zato za tukajšnjo dal izdelati kamniti kip. Ko so prebivalci Podjune leta 1680 prestali epidemijo kuge, so Rozaliji v zahvalo postavili kapelico. Krajani zato še danes praznujejo *Rozalsko žegnanje*.

Ad fontes – Iskanje izvirov: Devet marmornatih kvadrov s citati vas popelje do pisnega izvira Biblije. Pot vas vodi mimo vodnega izvira v votlini do krstne kapelice zgodnjekrščanske cerkve. Izvirska voda velja za zdravilno.